

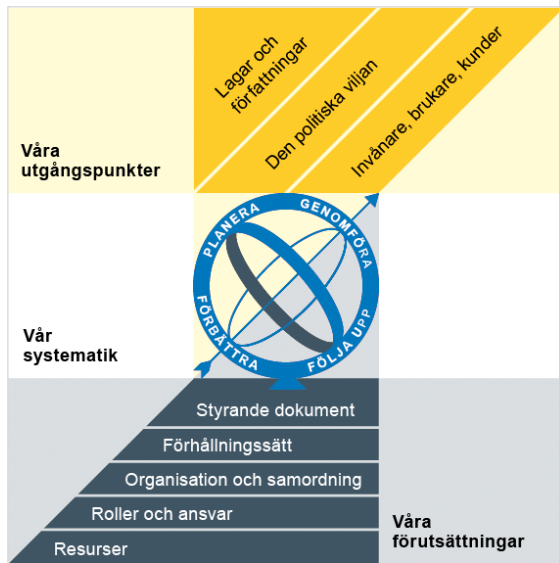
Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads riktlinje för skydds- och begränsningsåtgärder

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av: Medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS), Medicinskt ansvariga för rehabilitering (MAR), Verksamhetschefer för hälso- och sjukvård	Gäller för: ÄVO, FFS, Sydväst	Datum och paragraf för beslutet: 2022-10-04	
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: Tillsvidare	Senast reviderad: 2023-02-02	Dokumentansvarig: MAS och MAR

Innehåll

Inledning	3
Syftet med denna riktlinje	3
Vem omfattas av riktlinjen	3
Lagbestämmelser	4
Koppling till andra styrande dokument	4
Riktlinje	4
Hjälpmedel	4
Nödrätt	4
Dokumentation	4

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Syftet med denna riktlinje är att förtydliga och säkerställa den enskildes rätt till självbestämmande.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tillsvidare för legitimerad personal, stöd/ vård- och omsorgspersonal samt chefer.

Lagbestämmelser

HSL (2017:30)

SOL (2001:453)

Patientlagen (2014:821)

Koppling till andra styrande dokument

Rapportering av risker, avvikelser, missförhållanden, synpunkter och klagomål enligt SOL, LSS och HSL

Kontakt med legitimerad personal

Personligt förskrivna hjälpmedel – riktlinje

Riktlinje

Utgångspunkten inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten är att förebygga situationer som riskerar att leda fram till att otillåtna tvångs- och begränsningsåtgärder används. Begränsningsåtgärder upplevs som kränkande och inverkar negativt på personens värdighet och självkänsla. Vid utformningen av vård- och omsorgsinsatser ska alla professioner i det tvärprofessionella teamet delta med bedömningar och åtgärder. Beslut och ansvar för begränsande åtgärder kan endast fattas gemensamt av alla professioner tillsammans i teamet.

Hjälpmedel

Förskrivning av exempelvis bälte, bord eller sänggrind får aldrig innebära tvång för den enskilde. Hjälpmedel får inte användas för att kvarhålla någon eller ersätta tillsyn.

Nödrätt

Nödrätten innebär att handlingar eller åtgärder som normalt inte är tillåtna kan användas för att avvärja omedelbar fara för liv och hälsa. Nödrätten gäller endast vid enstaka akuta händelser, till exempel att hindra någon att ge sig ut på en starkt trafikerad gata eller att gå ut i tunna kläder och riskera att frysa ihjäl. Nödrätten kan inte åberopas som en del i den dagliga verksamheten inom vård och omsorg. Handlingen måste stå i proportion till den fara som föreligger i varje given stund. Avvägning mellan skyddet för liv och hälsa samt kränkningen av den enskildes rättigheter ska göras i varje enskilt fall.

Dokumentation

Allt väsentligt inom vård och omsorg ska dokumenteras. Dokumentationen är särskilt viktigt vid etiska dilemman. Alla överväganden, ställningstaganden och handlingsplaner samt åtgärder ska dokumenteras. När våld, tvångs- eller begränsningsåtgärder har använts

är det att betrakta som en avvikelse och ska rapporteras enligt verksamhetens avvikelserutin.